

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

Je zou het bijna vergeten in alle feestvreugde, maar naar alle waarschijnlijkheid degradeert Cambuur vandaag uit de Eredivisie. Het laatste zetje wordt naar verwachting vanmiddag gegeven, door de club waar ik doorgaans voor juich, PSV Eindhoven. Ik hoop stiekem op een grote uitslag, een nulletje of zes, dan kan PSV Ajax nog voorbij voor het kampioenschap.

Dus nou ja, sorry, en het is maar goed dat ik nog niet verhuisd ben, anders had ik vanavond misschien een steen door de ruit. Maar goed, degradatievoetbal, het is een wonderlijk iets. Het heeft zijn eigen dynamiek, zijn eigen mechanismes. Het wordt sowieso wat ongezelliger in de kleedkamer en op de tribunes. Er worden zondebokken aangewezen; de financiële situatie gaat achteruit, tenzij de gemeente weer de portemonnee trekt, maar ook dat levert weer maatschappelijke onrust op.

Degradatie is een sluipend proces, steeds zijn er nog laatste strohalmen, zelfs vanmiddag is nog alles mogelijk. Maar toen vorige week de spits, die gehaald was om het noodlot af te wenden, voor de camera bekende er ook niet echt meer in te geloven, voelde je het laatste beetje energie wegvloeien.

En toch, degradatie kan een zegen zijn. Het kost even tijd om dat te gaan zien. Je moet namelijk eerst je nieuwe positie aanvaarden. Het is niet meer Ajax-thuis, maar uit naar Top Oss en FC Omniworld. Maar als je dat weet, dan kan je oog krijgen voor wat er is, en voor wat kan komen.

Want ondertussen zijn er, Eredivisie of Jupiler League, mensen die de club door dik en dun blijven steunen. Zijn er mensen in de club die geloof houden op betere tijden, die creatief weten om te gaan met de beperkte financiële middelen. Na de degradatie kan er een nieuwe flow ontstaan. Immers, de grootste klap heb je gehad, erger wordt het toch niet. Elke stap voorwaarts is meegenomen.

Eigenlijk kan je vanaf nu alleen maar winnen.

-- -

Ik heb met de paplepel ingegoten gekregen dat de kerk geen voetbalclub is, maar het lichaam van Christus, de gemeenschap der heiligen. Is allemaal waar, maar ondanks dat zie ik een heleboel parallellen. Sowieso tussen voetbal en religie, maar ook tussen de situatie van Cambuur en die van onze Protestantse Gemeente Leeuwarden, en onze wijkgemeenten.

Alle mechanismen die in het degradatievoetbal spelen zijn ook terug te vinden in onze gemeente. Er zijn teleurstellingen geweest, de broekriem moet steeds strakker, er is heftig

gesaneerd. Er zijn daardoor mensen teleurgesteld afgehaakt, we hebben imagoschade geleden. Als ik de afgelopen maanden vertelde dat ik in Leeuwarden predikant zou worden, kreeg ik naast hartelijke felicitaties ook stevast een frons. 'Leeuwarden, daar is toch heel veel gedonder geweest?'

En tegelijk is er nog steeds een gemeente, die er in gelooft, die in moeilijke tijden er voor is blijven gaan, het hoofd niet laat hangen, zijn er mensen die met creatieve oplossingen komen. In zekere zin zijn we al een stap verder dan Cambuur. We zijn al bevrijd van het degradatievoetbal. We hebben niet zo gek veel meer te verliezen. Ja, we staan niet meer in het midden van de samenleving, en ja, we doen het met een kleine begroting, en een kleinere maar hechte harde kern.

Beetje gekke term misschien, maar ik heb het niet zelf bedacht. Ik heb me laten vertellen dat het stoelenvak hier links, zelfs de F-side wordt genoemd.

Ik bedoel maar.

-- -- -

In de fase waarin we nu zitten, zijn we op een bijzondere manier verbonden met de Vroege Kerk, met de gemeenten in Klein-Azië, waar het evangelie van Johannes is ontstaan.

Die kerk had te maken met verdachtmakingen en bedreigingen van het Romeinse Rijk, die nog wel iets verder gingen dan de invoering van de koopzondag. Een kerk die leefde met de verwachting dat Jezus binnenkort zou terugkomen, maar ondertussen bleef het stil.

En natuurlijk zorgde die druk van buiten voor spanning van binnen. Ruzies, frustraties, verlies van hoop en moed. En in die situatie hoort die gemeente dit woord van Jezus:

'Maak je niet ongerust, en verlies de moed niet.

Ik stuur de Geest naar jullie, ik zal je niet alleen laten,
de Geest komt, een trooster, een advocaat, een bron van inspiratie.'

Hoe klinkt dat? Hoe reageer je hierop? Je kan je blijven verschansen in cynisme. Een cynisme dat Leeuwarders volgens volkszanger Piter Wilkens in het bloed zit. 'Het het nooit wat weest, en het sal nooit wat wurde, ast in Liwadden geboren bist, kunst ut wol skudde.' En dan wijs ik niet met de vinger van me af, het geldt ook mij, geboren in een inmiddels gesloopte flat in de Vrijheidswijk. 'Het het nooit wat weest en ut sal nooit wat wurde.'

Het is verleidelijk om aan de kant te blijven staan en dit refrein te blijven herhalen. Maar veel moediger is het om de situatie zoals hij is te aanvaarden. Veel spannender is het

om mee te doen, om open te gaan staan voor de Geest, die wind die ons brengt op God weet welke plek. Veel hoopvoller is het om je te richten op een nieuwe toekomst om te verlangen naar iets nieuws.

--

Wat mooi is: die hoopvolle toekomst dwingen we niet af, ze wordt geschonken.

Zoals in de profetie van Joël.

Zo'n bevrijdende tekst is dat, gericht niet alleen aan een volk in gevangenschap, maar aan bange akkers, angstige dieren. Een bange akker, wat een beeld! Als zijn de aren bang om te ontkiemen, de halmen durven niet op te komen. Dieren die niet meer uit hun hol durven komen, en een volk dat niet meer op bevrijding durft te hopen.

En dat er dan klinkt dat er weer volop te eten is, de oogst wordt niet aangevreten, er zal weer vrede zijn, je naam zal weer met eer worden genoemd, er kleeft geen schande meer aan je. Dat dat je wordt aangezegd, en dat het gebeurt!

Een bange akker, bange dieren, bange mensen, die weer moed vatten, de ketenen afschudden en op weg gaan. Een wonder van God uit een nieuw, niet afgedwongen, maar geschonken begin.

--

Bevrijding begint met visioenen. Beelden van hoe het kan worden, hoe het anders kan. Het begint met een visioen en een aangewakkerd verlangen.

Voor mij zijn dit contouren van zo'n visioen voor onze gemeente. Ik zie drie gemeenschappen hier met elkaar vervlochten raken. Voor wie, geandewei, het heden en de toekomst belangrijker worden dan het verleden. Die als verschillende groepen supporters voelen dat ze voor dezelfde club zijn. Die samen het loflied en de roep om ontferming aanheffen.

En ja dat klinkt in de F-side anders dan elders in het stadion, maar het is hetzelfde lied.

Ik zie voor me dat mensen van nu, hier onder dit oude dak stilte vinden, dat ze zichzelf hier terugvinden, verbonden raken met zichzelf, met de bron van leven, met God. Dit oude huis heeft goede papieren om uit te groeien tot het spirituele hart van deze stad.

We mogen dan onze goed gefaciliteerde, moderne trainingscentra achter hebben gelaten, misschien met pijn in het hart, maar wat we nog steeds hebben, is deze ruwe diamant, een symbool voor de stad, waar nog de wolk gebeden hangt van wie zijn voorgegaan.

Dat we die diamant koesteren en slijpen, zodat het licht erdoor naar binnen valt.

Ik zie voor me dat we onderscheidingsvermogen ontwikkelen, dat we gaan zien dat onze echte vijanden zich niet binnen de kerk ophouden, maar buiten de kerk. Dat we daar onze aandacht en energie op richten: de vervuiling en uitputting van de bodem en het landschap, de armoede hier in de stad, de kloof tussen arm en rijk, de groeiende weerstand tegen vreemdelingen.

Want, om dan toch één verschil tussen Cambuur en de kerk te noemen, Cambuur is er vooral voor de eigen aanhang. De kerk is er ook, en misschien wel in de eerste plaats, omwille van de ander, en dan met name de ander in de knel, in verdriet, pijn, hopeloosheid, mensen met weinig kansen en weinig toekomst.

Ik zie voor me dat we niet alleen de echte vijanden gaan herkennen, maar ook onze echte vrienden en partners. Die zijn ook vaak buiten de kerk. Mensen die werken aan betere zorg en onderwijs, bedrijven die werken aan een schonere wereld, organisaties die zich inzetten voor vreemdelingen, politici die de waarden van het evangelie behartigen, culturele instituten waar mensen op zoek zijn naar zin en betekenis, waar ze hun zoektocht naar waarheid, goedheid en schoonheid vormgeven.

Ik zie voor me dat we samen met hen optrekken, van elkaar leren, verbinding aangaan. Want lieve gemeente, we luisteren zometeen naar een gebed om de Geest, en we stemmen er, naar ik hoop luidkeels, mee in:

Kom Heilige Geest.

Dat doen we, op weg naar Pinksteren. Maar geloof me, de Geest is er allang, die is ons al vooruit, die waait wel in de stad, die is allang de adem in ons binnenste. Waar het op aankomt, is dat we haar herkennen, en ons mee laten nemen naar waar zij is.